

УДК 371. 315: 811. 111 (045)

МОВНІ ОСОБЛИВОСТІ АНГЛОМОВНОГО МОНОЛОГУ-ПРЕЗЕНТАЦІЇ МАЙБУТНІХ ДИЗАЙНЕРІВ

Корнєєва І. О.

connector0014@gmail.com

Київський національний лінгвістичний університет

Дата надходження 04.07.2017. Рекомендовано до друку 1.11.2017.

Анотація. Стаття присвячена аналізу мовних особливостей фахового англomовного монологу-презентації майбутніх дизайнерів. Обґрунтовуються доцільність і ефективність формування у майбутніх дизайнерів професійно орієнтованої мовленнєвої компетентності, зокрема у монологічному мовленні. Доведено, що навчання монологу-презентації є сучасним перспективним типом монологічного висловлювання майбутніх дизайнерів.

Ключові слова: професійно орієнтоване навчання, мовленнєва компетентність, монолог-презентація, майбутні дизайнери, конектори синтаксичних понадфразових зв'язків.

Корнєєва И. А. Киевский национальный лингвистический университет.

Языковые особенности профессионального англоязычного монолога-презентации будущих дизайнеров

Аннотация. Статья посвящена анализу языковых особенностей профессионального англоязычного монолога-презентации будущих дизайнеров. Обосновывается целесообразность и эффективность формирования у будущих дизайнеров профессионально ориентированной речевой компетентности, в частности в монологической речи. Доказано, что обучение монологу-презентации является современным перспективным типом монологического высказывания будущих дизайнеров.

Ключевые слова: профессионально ориентированное обучение, речевая компетентность, монолог-презентация, будущие дизайнеры, коннекторы синтаксических сверхфразовых связей.

Korniyeva I. O. Kyiv National Linguistic University.

Linguistic features of English language professional-oriented monologue-presentation of future designers

Abstract. Introduction. This article is evoked to analysis the linguistic features of English professional monologue-presentation of the future designers. The expediency and efficiency of the formation of professional-oriented language competence of the future designers in the process of the foreign language learning in particular of the monologue utterance is grounded. The article discusses various views to intercultural communication of future designers in the context of globalization, nations transmission and progress intensification. Modern demands for graduates of higher educational institutions are changed. Therefore, the problem of professional-oriented English training of future designers is top class vivid. **Purpose.** We elaborate professional-oriented English monologue-presentation as a prominent and a vital kind of monologue utterance of future designers; we study and analyze the skills and techniques formation stages and elaborate the tasks for such training. **Methods.** We analyze English professional-oriented monologue –presentation training on the 3 – 4 courses of Ukrainian technical universities from the points of view of analysis, synthesis, induction, deduction, questionnaire. **Results.** Based on the results of the analysis, we have defined the skills and techniques formation stages to produce the professional-oriented monologue-presentation. The exercises that future designers do while learning to speak English are exemplified. **Conclusion.** To sum up, it was vital proved that monologue-presentation is defined to be the prominent and the perspective kind of monologue utterance of the future designers in their professional-oriented English language competence formation.

Key words: professional-oriented training, language competence, monologue-presentation, connectors, future designers, connectors.

Постановка проблеми. В умовах сучасної глобалізації вихід українських дизайнерів на світовий ринок праці стає актуальною проблемою. Знання іноземних мов (ІМ) є їхньою найважливішою потребою для вирішення завдань у повсякденній професійній діяльності.

Однією з головних умов успішної й ефективної професійної діяльності майбутніх дизайнерів, студентів немовних вищих навчальних закладів України є формування професійно орієнтованої мовленнєвої компетентності, зокрема у монологічному мовленні (ММ). Запорукою ефективності й успішності формування професійної комунікативної компетентності майбутніх дизайнерів є навчання професійно орієнтованого ММ, зокрема монологу-презентації.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. В останнє десятиліття багато вчених приділяли увагу вирішенню проблеми навчання іншомовного презентаційного мовлення: М. Гаспаров, А. Козаржевський, Н. Михальська, Г. Удалих зосередились на історії розвитку презентаційного мовлення взагалі; Дж. Вайссман, Р. Адлер, Дж. Білінхан, Дж. Камфорт, Дж. Кінг, М. Рауел, Дж. Рінг дослідили іншомовне презентаційне мовлення зокрема.

Молоді науковці О. В. Попель (суб'єкт навчання – майбутні інженери) [15], Н. К. Лямзіна (суб'єкт навчання – майбутні економісти) [12], Я. О. Дьячкова (суб'єкт навчання – майбутні правознавці) [9] розробили методiku навчання англomовної презентації. Також досліджено такі презентаційні промови: монолог-бізнес презентація англійською мовою (Ю. С. Авсюкевич [1]), монолог-аргументація французькою мовою (Л. В. Бондар [3]), монолог-презентація-доповідь німецькою мовою (Н. Л. Драб [8]), монолог-переконання англійською мовою (Я. О. Дьячковою [9]). Проблема англomовної презентації (монолог-презентація-доповідь, монолог-презентація-реклама) майбутніх дизайнерів є до цих пір відкритою.

Отже, **мета статті** полягає в аналізі мовних особливостей фахового англomовного монологу-презентації майбутніх дизайнерів.

Виклад основного матеріалу дослідження. Ми поділяємо думку О. І. Назаренко про те, що *презентація* – це доповідь, яка містить інформацію про стан процесу в тій галузі, якій вона присвячена, з чітким формулюванням теми, оглядом ситуації, про яку йдеться, висновками з теми англійською мовою. Техніка презентації – важлива комунікативна навичка, якої треба спеціально навчати. Це вимагає не тільки знання мови, але й уміння правильно дібрати, обробити та подати інформацію, адаптувати її до конкретної аудиторії, враховуючи її професійні, демографічні, соціальні, гендерні, етнічні, релігійні й культурні особливості щодо можливих міжкультурних розбіжностей у сприйнятті інформації [14].

Презентації дизайнерів притаманні мовні особливості, з-поміж яких виділяються такі: 1) ситуативність; 2) використання мовленнєвих кліше; 3) фразеологічність; 4) еліптичність; 5) стилістична диференційованість; 6) емоційно забарвлена лексика; 7) конектори понадфразового зв'язку [2].

Ці особливості мовного характеру є взаємопов'язаними в реальному дискурсі, додають йому цілеспрямованості, логічності, закінченості, інформативності, оригінальності та неповторності.

Характер і зміст професійного дискурсу залежать від мовленнєвого стимулу, обставин та ситуації мовлення. Будь-який мовленнєвий акт здійснюється в контексті певної ситуації в межах однієї із сфер діяльності й організації суспільного життя. Вибір сфери, до діяльності в якій мають бути підготовлені майбутні дизайнери, має першочергове значення для відбору ситуацій, цілей, завдань, предметів мовлення і текстів для навчальних і контрольних матеріалів і видів роботи. Вагомим є мотиваційне значення вибору сфери, яка має бути близькою сьогodнішнім професійним інтересам студентів і корисною для них у майбутній професійній діяльності. У кожній сфері діяльності виникають різні ситуації. Ситуація – це сукупність обставин і відносин, що відбиваються в комунікації і надають їй значущості. Ситуація впливає на добір мовних засобів, стаючи ситуацією мовлення.

Під час професійно орієнтованого ММ чітко простежуються коливання співвіднесеності мовних і немовних засобів. Зміна міри ситуативності є картиною рухомої рівноваги, яка регулюється системою поточних корекцій, де враховуються потоки аферентних сигналів аудитивної, візуальної та сенсорної властивості [2].

Другою лінгвістичною особливістю професійного мовлення дизайнерів, яка пов'язана із ситуацією, є використання мовленнєвих кліше, які підвищують ситуативну заданість мовлення, його стійкість, точність, стислість, виразність.

Вираження важливості та переваги поглядів мовця є функцією кліше, наприклад, *It's my considered opinion that...*; *One point of view in favour of... is...*; *I'm absolutely convinced that...*; *The main important advantage is...*; *There is no doubt in my mind that...*. Надання пропозиції є ще однією функцією кліше, наприклад, *I would like to put forward a proposal that...*; *In our view, it is high time that...*; *I suggest most strongly that...*; *In my view, the only viable solution is...*

Визначають "закриті" (*Last but not least*) і "відкриті" (*Many people feel that...*) кліше. Існують також повністю відтворені кліше – стандартні (*In conclusion,...*) і варійовані – нестандартні (*Judging from... he might be...*; *Taking everything into account...*; *I can't be certain, but it looks as if...*).

Наступною особливістю монологу-презентації є фразеологічність, яка реалізується в насиченості мовлення професійними фразеологічними одиницями. Так, використання фразеологізму "run into" у висловлюванні "As you know we've run into a few problems..." замість "we have encountered" і "come up" у висловлюванні "Please, come up with some ideas as to why these problems may have arisen!" натомість "think of some ideas/ have some ideas" розуміється як шлях ефективності й економічності цих фраз. При цьому словосполучення досягають підвищеного емоційно-експресивного ефекту, стійкості та більшої компактності.

Невід'ємною складовою монологу-презентації дизайнера є еліптичність. Під еліпсом розуміється пропуск члена висловлювання, відновлюваного з контексту. Вираженням еліптичності є короткі клішовані еліптичні форми: *Certain! Amazing! Gosh! Course!*; *Let me see...*, *Well...*; *Just a moment...*; *Let me think тощо*.

На основі стилістичної диференційованості встановлюється стиль мовлення, який також залежить від досвіду, соціальної ролі мовця та певної сфери діяльності. Успішні бізнес-діячі, які мають вагомий досвід у бізнес-презентаціях, ухиляючись від прямолінійності та категоричності, вживають: *I guess*; *so to speak*; *to be honest to some extent*; *as you may know*; *more or less*; *it tends to*; *rather, in a sense*; *a sort of*; *in a way* [2].

Стиль мовлення у презентації-повіді та презентації-рекламі призначений імплементувати прямий і посилений вплив на аудиторію. Тому цим висловлюванням притаманне використання конкретних іменників, якісних прикметників, що ототожнюють якість послуги чи товару: *accessible, complete, rapid, economic, easy* (доступний, повний, швидкий, економічний, легкий).

Прагматично вагомим вважаються категорії особи, числа – "І" – "я" – виявлення потенційного адресата; "We" – "ми" – присутність адресата доповіді, реклами. Такі прийменники, як *for, with*, привертають увагу адресата до повідомлення, до покупки чи послуги. Використання префіксів інтенсивності *super-*; *ultra-*; *extra-*; *mega-* (супер-; ультра-; екстра-; мега-) підкреслює позитивну оцінку в мовленні, додає емоційності [13]. Префікси *anti-*; *non-* створюють яскраво позитивне значення слова, щоб привернути увагу слухачів.

У рекламних дискурсах широко представлено емоційно забарвлену лексику, алегорію, метафору, порівняння, паралелізм, різноманітні види повторів, алітерацію [11]. Особливо активно функціонують засоби передачі інформації про якість товару – сполучення слів з антонімічними поняттями (оксиморон): *"horribly beautiful"* – "страшенно гарна", *"soft coffee"* – "лагідна кава", *"sweet poison"* – "солодка отрута" [13]. Вживанням антонімів, омонімів, синонімів досягається переконливість слухача, виразність та емоційність висловлювання.

Монологу-презентації як презентації-повіді, так і презентації-рекламі притаманні власні мовні засоби зв'язку між окремими реченнями та у понадфразовій єдності (ПФЄ). Такими засобами зв'язку слугують займенникові та лексичні повтори, сполучники і сполучникові прислівники, прислівники або сполучення іменника у функції прикметника обставини місця і часу (адвербіалії), артиклі тощо.

Говорячи про мовні особливості монологу-презентації, надалі ми матимемо на увазі лише рівень понадфразової єдності, а також текст. За І. Р. Гальперіним, текст – це твір мовотворчого процесу, що володіє завершеністю, об’єктивований у вигляді письмового документа, літературно оброблений відповідно до типу цього документа, твір, що складається з назви (заголовка) і низки особливих одиниць (понадфразових засобів), об’єднаних різними типами лексичного, граматичного, логічного, стилістичного зв’язку, що має певну цілеспрямовану і прагматичну установку [5].

У межах нашого дослідження ми звертаємося до дискурсу-тексту, оскільки поділяємо думку Тена Андріануса ван Дейка про те, що саме “текст – це поняття, що стосується системи мови або формальних лінгвістичних знань” [6].

Ще з часів де Соссюра в мовознавстві прийнято вивчати мову як систему і при цьому вивчати структуру одиниць і відносини між ними на всіх мовних рівнях. Тому природною виглядає спроба системного підходу до вивчення виділеного в останні роки рівня опису, яким є понадфразовий рівень (ПФР). З огляду на явище часткового перетину мовних рівнів, природно припустити, що синтаксичні механізми на ПФР і на рівні речення мають такі подібні риси: 1) наявність формальних способів вираження цих відносин; 2) наявність у більшості випадків явно виражених маркерів синтаксичних відносин; 3) закономірна сполучуваність синтаксичних одиниць; 4) обмежена дистантність зони дії синтаксичних зв’язків.

В. Н. Зензоров під синтаксичними понадфразовими зв’язками (ПФЗ) розуміє таку структурно-семантичну текстову одиницю, яка складається з послідовності самостійних речень, об’єднаних мікротемою і певними смисловими відносинами, що знаходять своє вираження в різних лексико-граматичних формах зв’язку між ними [10]. О. Ф. Яковлев розуміє ПФЗ як велике синтаксичне утворення – специфічну одиницю парадигматичного синтаксису, повноправну двобічну одиницю мови проміжного рівня між рівнем речення і рівнем тексту [16].

Отже, ПФЗ – це така понадфразова одиниця, яка включає в своїй понадфразовій структурі дистантного міжфразового зв’язку, а також містить більше одного автосемантичного речення. Синтаксичний понадфразовий зв’язок (СПФЗ) – це такий зв’язок між двома реченнями, коли одне з них є насиченням іншого в плані вираження (експліцитні, явно виражені СПФЗ) або в плані змісту (імпліцитні, явно невиражені СПФЗ).

Важливою особливістю понадфразового зв’язку є обмеження зони його дії в тексті (на відміну від лексико-семантичного зв’язку через лексичний і семантичний повтор, який діє в тексті на будь-якій відстані). Чим більше відстань між двома реченнями тексту, тим менше ймовірність того, що між ними функціонує СПФЗ. Це останнє обмеження пов’язане з обмеженістю оперативної пам’яті. Справді, під час читання або аудіювання тексту реципієнт зберігає відомості з попередніх речень для насичення пов’язаних з ним подальших речень в оперативній пам’яті. Чим більше відстань в тексті між цими пов’язаними реченнями, тим менше ймовірність, що реципієнту вдається адекватно “наситити” сінсемантичне речення і таким чином інтерпретувати текст відповідно до задуму автора. Отже, подібна побудова зв’язного тексту призводить до порушення стилістичних правил його побудови, в результаті чого з’являються громіздкі понадфразові конструкції, важкі для розуміння реципієнта.

СПФЗ будуються на основі тематичних прогнозів того, що може зустрітися в тексті надалі. Такі передбачення можуть виходити практично від будь-якої лексики, яка в разі виконання передбачення стає антецедентом. Число маркерів СПФЗ, які фіксують їх наявність, є досить обмеженим, проте вживаються в тексті зі значною частотою і об’єднуються функціонально в спеціальну групу мовних елементів. Звідси випливає висновок про те, що в процесі навчання іноземних мов на цю групу елементів слід звернути особливо пильну увагу.

Найбільш регулярними і важливими параметрами синтаксичної понадфразової зв’язності є граматизовані лексичні елементи, які в результаті вживання в сполучній функції, поряд

зі своїм лексичним значенням, яке, втім, частково втрачається або видозмінюється, набувають властивості граматичних показників, які є епіцентром маркерів синтаксичних понадфразових зв'язків.

Лексико-граматичні елементи зв'язку у ПФЄ досліджуються порівняно недавно. У першій половині XIX ст. лінгвісти приділяли увагу подібним конструкціям, які отримали назву "парантеза" (англ. parenthesis). Ці конструкції визначалися як внесення до речення неузгодженого з ним граматичного слова, словосполучення чи іншого речення на семантико-комунікативному рівні. Загалом головна функція парантези полягає в тому, щоб характеризувати й описувати повідомлення з позиції мовця до реципієнта. Наприкінці XX ст. такі конструкції досліджувались на базі сучасних європейських мов (А. Анікін, І. Бабакова, О. Гвоздев, М. Карпенко, І. Щеболева та ін.).

Парантези можуть бути виражені: 1) модальними словами *indeed* (справді, дійсно), *certainly* (звичайно, напевно), *assuredly* (безперечно), *decidedly* (безсумнівно), *in fact* (справді), *truly* (дійсно), *naturally* (природно, звичайно), *actually* (справді, дійсно), *possibly* (можливо), *perhaps* (напевно), *evidently* (очевидно), *obviously* (очевидно, звісно), *maybe* (мабуть, може); 2) прислівниками, що певною мірою служать сполучними елементами в монологічних висловлюваннях: *firstly* (по-перше), *secondly* (по-друге), *finally* (нарешті), *thus* (таким чином), *consequently* (отже), *then* (тоді, в такому разі), *anyway* (у всякому разі), *moreover* (крім того, більш того), *besides* (зокрема), *still, yet* (проте, однак), *nevertheless* (проте), *otherwise* (зрештою), *therefore* (отже) тощо; 3) прийменниковими зворотами: *in a word* (одним словом), *in truth* (щоправда, справді), *in short* (коротше кажучи), *on the one hand* (з одного боку), *on the contrary* (навпаки), *at least* (зрештою, принаймні), *by the way* (до речі, між іншим), *for instance* (наприклад) тощо; 4) сполученнями з інфінітивом або дісприкметником: *to be sure* (безперечно, безумовно, певна річ), *to begin with* (по-перше), *generally speaking* (взагалі кажучи), *strictly speaking* (точно кажучи) тощо.

Вітчизняні та зарубіжні лінгвісти неодноразово зверталися до проблеми зв'язності дискурсу, а також до засобів, які її забезпечують, проте в роботах відзначаються істотні розбіжності щодо термінології, номенклатури та класифікації подібних засобів. У сучасній лінгвістиці лексико-граматизовані елементи понадфразового зв'язку мають інтегративну назву – **конектори**. *Конектори* утворюють єдиний лексико-граматичний клас на підставі семантичного, структурного і функціонального критеріїв, є індикаторами конекції речень і виразниками семантико-синтаксичних відносин між конститuentами ПФЄ. Іншими лексемами, які слугують когезії дискурсу, є прислівники, які виражають логічні зв'язки в тексті (сполучникові прислівники й еквіваленти сполучникових фраз) – адвербіалії. Однак не всі адвербіалії можуть бути конекторами понадфразового зв'язку.

Ми виділяємо поняття "*конектори*" як єдино прийнятне для оформлення зв'язків, що діють на ПФР дискурсу і виражають зміст цього зв'язку, передають інтенцію мовця і його ставлення до змісту висловлювання. До складу дискурсивних конекторів входять такі одиниці: сполучники, сполучникові прислівники, сполучникові частки, модальні слова, модальні фрази, деякі стійкі фрази, певні типи адвербіалій, деякі числівники.

Лексичним конектором (ЛК) називається граматизована лексема або група лексем, які вказують на ненасиченість речення, яке їх містить, а також прогнозують наявність у навколишньому контексті деякого об'єкта або події, за допомогою якого ненасиченість речення може бути знята, і тим самим виконують синтаксичну понадфразову функцію об'єднання окремих речень у зв'язний текст [7].

Антецедентом називається лексема або група лексем, що передують заміснику у зв'язному тексті. *Замісником* називається лексема, яка виступає замість функціонуючого в найближчому

попередньому контексті антецедента в разі необхідності повторної згадки того ж предмета або поняття; яка зазвичай вживається в загальнішому сенсі, оскільки в цьому разі має місце зняття обмежувальних визначень, на що вказує лексичний конектор.

Граматизовані лексичні елементи (ГЛЕ) частіше бувають *анафоричними*, тобто відсилають до антецедентів, наявних у попередньому контексті. *Катафоричні* ГЛЕ, що трапляються в тексті набагато рідше, відсилають за ненасиченою інформацією праворуч по тексту. Кількість ГЛЕ, спожитих у реченні, визначає ступінь ненасиченості речення і, отже, ступінь його залежності від контексту.

Загальнотеоретичну основу нашого дослідження склали роботи вітчизняних і зарубіжних лінгвістів з проблем зв'язності і прагматики дискурсу. Це передусім роботи В. Г. Гака, А. В. Бондарко, Ю. С. Степанова, В. В. Віноградова, Ю. Н. Власової, А. Я. Загоруйко, І. Р. Гальперіна, І. В. Арнольд, М. Р. Макарова, Г. Г. Матвєєвої, Л. В. Правікової, Н. М. Разінкіної, Я. Г. Біренбаума, Ю. А. Левіцького, А. Ф. Паніної, Дж. Лайонза. Особливо ми виділяємо дослідження В. Ю. Берзона і Е. М. Добрускіної, які зробили внесок в аналіз синтаксичних понадфразових зв'язків. При розробці типології СПФЗ дискурсу всі синтаксичні понадфразові зв'язки, за В. Ю. Берзоном, були класифіковані як *денотативні* і *логіко-сміслові* СПФЗ. Обидва типи СПФЗ можуть бути як анафоричними, так і катафоричними залежно від того, в який бік по тексту орієнтовані (спрямовані) [7].

Різноманіття різнорівневих *дискурсивних конекторів*, які виражають різні типи міждієвих відносин у сучасній англійській мові в рамках функціонально-семантичного поля, представляє собою мовну інтерпретацію універсальної філософської категорії відносин.

Структуроване нами функціонально-семантичне поле дискурсивних конекторів є реляційним і поліцентричним. Перетин поля по горизонталі дає складну ієрархічну структуру, яка будується за принципом “центр-периферія” (рис. 1).

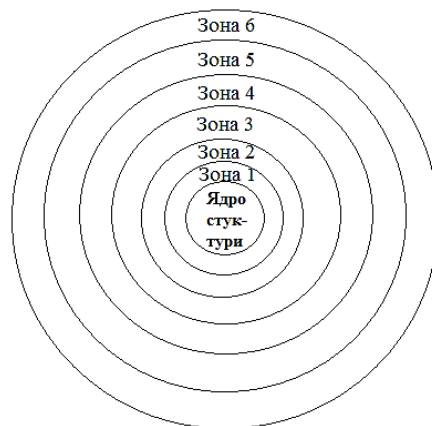

Рис. 1. Схема структури функціонально-семантичного поля дискурсивних конекторів

Умовні позначення:

- 1 – ядро поля, яке представлено високочастотним означеним артиклем, особистими і присвійними займенниками;
- 2 – центральна зона, до якої належать сполучникові фрази;
- 3 – зона ближньої периферії, до якої належать модальні слова, модальні фрази;
- 4 і 5 – зони дальньої периферії, до якої належать прислівники;
- 6 – зона крайньої периферії, яка представлена фразовими вигуками, адвербіаліями логічного зв'язку та числівниками.

Дискурсивні конектори, які складають мікрополе з'єднання, висловлюють такі відносини: демонстрація додавання, послідовності і наслідку, причини, пояснення, зміни напряму, оповідання, порівняння. У мікрополі протиставлення містяться відображення таких типів відносин: відносини поступки, обмеження, контрасту, зміни напрямку оповідання, обманутого очікування, альтернативи, негативного додавання, відшкодування, заміщення, умови, пояснення.

Проведені нами дослідження особливостей вживання одиниць різних мовних рівнів, які входять до складу функціонально-семантичного поля дискурсивних конекторів, сприяють поглибленню уявлення про засоби вираження зв'язності дискурсу. Наочно виведені знання трансформуються в компетентну усну комунікацію в формі монологічного мовлення. Тому знання маркерів синтаксичних понадфразових зв'язків – конекторів студентами-дизайнерами сприятиме правильній структурній організації їхнього мовлення, формуванню у них іншомовної комунікативної компетентності, формуванню їх як вторинних мовних особистостей.

Приклад структурної організації монологу-презентації студентів-дизайнерів наведено в табл. 1.

Таблиця 1

Структурна організація монологу-презентації для студентів-дизайнерів

<i>Structure of Presentation</i>	<i>Function</i>	<i>Connectors</i>
I. Introduction 1. Attention-getter	<i>Introducing the subject</i> <i>Informing</i> <i>Finishing one subject... and starting another</i>	<i>in the event, in this case, in this respect, strictly speaking, again, also, from this, besides, furthermore, hereafter, hereto</i> <i>herewith, in this connection, moreover, on this condition</i> <i>above, abovementioned, analogous, touched, described, enumerated, indicated, given that, otherwise, still, whereas, yet, for example</i>
2. Thesis		
II. Body 1. 2. 3. 4. 5.	<i>Persuading</i> <i>Analyzing a point and giving recommendations</i> <i>Giving an example</i>	<i>additionally, in additions, here, there</i> <i>will, do, one, they, he, she, it, previous, such, the latter, aside, herewith, in similar way, apart from this, distinct, the rest of</i> <i>on the top of everything, for example, in particular, in this connection, at the same time, a-b-c, firstly-secondly-thirdly, for this purpose, accordingly, for this reason, likewise, from one hand – from another hand, hereupon, in consequence, nonetheless, on the contrary, this is why, as a final point, : ;</i>
III. Conclusion 1. Review	<i>Summarizing and conducting</i> <i>Inspiring</i> <i>Entertaining</i> <i>Ordering</i>	<i>after all, briefly, in a word, given, indicated, previous, such, the next, in the following way, in other words, in short</i> <i>actually, indeed, certainly, in fact, in this point, really, because, due to this,</i> <i>as a result, in conclusion, totally, in summary, lastly, thanks to this : ; ?</i> <i>that is, owing to this, to sum up, finally, eventually, to put it in a word, in consequence, it may be concluded</i>
2. Closing statement		
Question-and-answer period	<i>Dealing with questions</i>	<i>apart from this, also, besides, in fact, furthermore, in additions, the next, the following way, backward, certainly, due to this, a-b-c, from one side – from another side, firstly-secondly-thirdly</i>

Особливу увагу під час професійно орієнтованого навчання англomовного монологу-презентації слід приділяти і фонетичному аспекту. З точки зору аналізу, монологу-презентація – це висловлювання, цілеспрямоване на переконання, емоційне піднесення, психологічний комфорт клієнта (клієнтів) або партнерів, натхнення їх на прийняття дій або рішень. Оскільки конектор СПФЗ за своєю природою є сполучниковим еквівалентом, то в процесі проголошення дискурсу він є ненаголошеним, наприклад ЛК, який виражений применником – “above”; особовим займенником – “he, she, it, they”; артиклем – “the”. Але, залежно від комунікативного наміру, деякі конектори можуть бути інтонаційно вираженими, наприклад ЛК, який виражений прикметниками: “analogous” – аналогічний, “abovementioned” – вищезазначений, “indicated” – вказаний; адвербіаліями: “apart from this” – крім того, “backward” – навпаки, “the rest of” – все інше, “again” – знову, “aside” – в іншому випадку, “briefly” – коротко, “besides” – крім того; дієсловами: “to add” – доповнити, “to sum up” – підбити підсумки тощо.

Висновки і перспективи подальших розвідок. Отримані результати дають змогу узагальнити мовні особливості професійно орієнтованого монологічного мовлення, зокрема монологу-презентації, які можна виокремити за *формою*, за *змістом* та за *функцією*. Отримані результати будуть покладені в основу подальшого теоретичного та практичного дослідження методики формування професійно орієнтованої англomовної компетентності у монологічному мовленні майбутніх дизайнерів, зокрема змісту формування згаданої компетентності.

ЛІТЕРАТУРА

1. Авсюкевич Ю. С. Методика навчання презентації англійською мовою студентів економічних спеціальностей: автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02 / Ю. С. Авсюкевич. – Київ: нац. лінгв. ун-т. – К., 2009. – 24 с.
2. Бігич О. Б. Теорія і практика формування іншомовної професійно орієнтованої компетентності в говорінні у студентів нелінгвістичних спеціальностей: колективна монографія / Бігич О. Б., Бондар Л. В., Волошинова М. М.; заг. і наук. ред. Бігич О. Б. – К.: Вид. центр КНЛУ, 2013. – 383 с.
3. Бондар Л. В. Методика навчання французького професійно спрямованого монологічного мовлення студентів технічних спеціальностей з урахуванням їх навчальних стилів: автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02 / Бондар Леся Вікторівна. – Київ: нац. лінгв. ун-т. – К., 2012. – 24 с.
4. Бреус Е. В. Основы теории и практики перевода с русского языка на английский / Е. В. Бреус. – М.: УРАО, 2002. – 207 с.
5. Гальперин И. Р. Текст как объект лингвистического исследования [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: – online.narod.ru/index/d-335.
6. Дейк Т. А. ван. Язык. Познание. Коммуникация / Ван Т. А. Дейк. – Изд-во: БГК им. И. А. Бодуэна де Куртенэ, 2000. – 308 с.
7. Добрускина Э. М. Синтаксические сверхфразовые связи и их инженерно-лингвистическое моделирование / Э. М. Добрускина, В. Е. Берзон. – Кишинев: “Штиинца”, 1986. – 168 с.
8. Драб Н. Л. Навчання майбутніх економістів іншомовного професійно спрямованого монологічного мовлення (монологу-презентації німецькою мовою): дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02 / Драб Наталія Леонідівна. – К., 2005. – 316 с.
9. Дьячкова Я. О. Формування професійно спрямованої англomовної компетентності в говорінні у майбутніх правознавців: автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02 / Дьячкова Яна Олегівна. – Київ: нац. лінгв. ун-т. – К., 2015. – 21 с.
10. Зензеров В. Н. Система базовых лексических коннекторов между предложениями в сверхфразовом единстве: автореф. дис. ... канд. филол. наук: 10.02.04. / Зензеров Виктор Николаевич. – Минский гос. педагогический ин-т иностранных языков. – Минск, 1990. – 18 с.

11. Княжева Е. А. Предварительный анализ и перевод социального текста : [учебное пособие] / Е. А. Княжева – Воронеж: Изд-во ВГУ, 2005. – 32 с.
12. Лямзіна Н. К. Методика навчання майбутніх економістів професійно орієнтованого монологічного мовлення з використанням веб-квесту: автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02 / Лямзіна Наталія Костянтинівна. – Південноукр. нац. пед. ун-т ім. К. Д. Ушинського. – Одеса, 2015. – 21 с.
13. Медведева Е. В. Рекламная коммуникация / Е. В. Медведева. – М. : Едиториал УРСС, 2003. – 174 с.
14. Назаренко О. І. Мультимедійна презентація як ефективний спосіб інтегрування чотирьох мовленнєвих умінь у навчанні англійської мови для професійного спілкування / О. І. Назаренко – Вісник Національного технічного університету України “КПІ”. Філософія. Психологія. Педагогіка. 2009, № 1 (25). – С. 161-170.
15. Попель О. В. Методика навчання майбутніх інженерів англійської презентації технічного обладнання: автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02 / Попель Оксана Василівна. – Південноукр. нац. пед. ун-т ім. К. Д. Ушинського. – Одеса, 2015. – 21 с.
16. Яковлев О. Ф. Семантическая организация сверхфразового единства: (на материале английской научной литературы): автореф. дис. ... канд. филол. наук: 10.02.04. / Яковлев Олег Федорович. М., 1981. – 23 с.

REFERENCES

1. Avsiukevych Yu. S. Metodyka navchannia prezentatsii anhlijs'koiu movoiu studentiv ekonomichnykh spetsial'nostej: avtoref. dys. ... kand. ped. nauk: 13.00.02 / Yu. S. Avsiukevych – Kyiv. nats. linhv. un-t. – K., 2009. – 24 s.
2. Bihych O. B. Teoriia i praktyka formuvannia inshomovnoi profesijno oriantovanoi kompetentnosti v hovorinni u studentiv nelinhvistychnykh spetsial'nostej: kolektyvna monohrafiia / Bihych O. B., Bondar L. V., Voloshinova M. M. ; Zah. i nauk. red. Bihych O. B. – K.: Vyd. tsentr KNLU, 2013. – 383 s.
3. Bondar L. V. Metodyka navchannia frantsuz'koho profesijno spriamovanoho monolohichnoho movlennia studentiv tekhnichnykh spetsial'nostej z urakhuvanniam ikh navchal'nykh styliv: avtoref. dys. ... kand. ped. nauk: 13.00.02 / Bondar Lesia Viktorivna. – Kyiv. nats. linhv. un-t. – K., 2012. – 24 s.
4. Breus E. V. Osnovy teorii i praktiki perevoda s russkogo jazyka na anglijskij / E. V. Breus. – M.: URAO, 2002. – 207 s.
5. Gal'perin I. R. Tekst kak ob#ekt lingvisticheskogo issledovanija. – Rezhim dostupu: <http://linguistics-online.narod.ru/index/d-335>.
6. Dejk T. A. van. Jazyk. Poznanie. Kommunikacija / Van T. A. Dejk. Izd-vo: BGK im. I. A. Bodujena de Kurtenje. 2000. – 308 s.
7. Dobruskina Je. M. Sintaksicheskie sverhfrazovye svjazi i ih inzhenerno-lingvisticheskoe modelirovanie / Je. M. Dobruskina, V. E. Berzon. – Kishinev: “Shtiinca”, 1986. – 168 s.
8. Drab N. L. Navchannia majbutnikh ekonomistiv inshomovnoho profesijno spriamovanoho monolohichnoho movlennia (monolohu-prezentatsii nimets'koiu movoiu): dys. ... kand. ped. nauk: 13.00.02 / Drab Nataliia Leonidivna. – K., 2005. – 316 s.
9. D'iachkova Ya. O. Formuvannia profesijno spriamovanoi anhlovnoho kompetentnosti v hovorinni u majbutnikh pravoznavtsiv: avtoref. dys. ... kand. ped. nauk: 13.00.02 / D'iachkova Yana Olehivna. – Kyiv. nats. linhv. un-t. – K., 2015. – 21 s.
10. Zenzerov V. N. Sistema bazovykh leksicheskikh konnektorov mezhdru predlozhenijami v sverhfrazovom edinstve: Avtoref. dis. ...kand. filol. nauk: 10.02.04. / Zenzerov Viktor Nikolaevich – Minskij gos. pedagogicheskij in-t inostrannyh jazykov. – Minsk, 1990. – 18 s.

11. Knjazheva E. A. Predvaritel'nyj analiz i perevod social'nogo teksta. Uchebnoe posobie / E. A. Knjazheva – Voronezh: Izd-vo VGU, 2005. – 32 s.
12. Liamzina N. K. Metodyka navchannia majbutnikh ekonomistiv profesijno orijentovanoho monolohichnoho movlennia z vykorystanniam veb-kvestu: avtoref. dys. ... kand. ped. nauk: 13.00.02 / Liamzina Nataliia Kostiantynivna. – Pivdenoukr. nats. ped. un-t im. K. D. Ushyns'koho. – Odesa, 2015. – 21 s.
13. Medvedeva E. V. Reklamnaja kommunikacija / E. V. Medvedeva – M: Editorial URSS, 2003. – 174 s.
14. Nazarenko O. I. Mul'tymedijna prezentatsiia iak efektyvnyj sposib intehruvannia chotyrok movlennievych umin' u navchanni anhlijs'koi movy dlia profesijnogo spilkuvannia / O. I. Nazarenko. – Visnyk Natsional'noho tekhnichnoho universytetu Ukrainy “KPI”. Filosofiia. Psykholohiia. Pedagogika. 2009, № 1 (25). – S. 161-170.
15. Popel' O. V. Metodyka navchannia majbutnikh inzheneriv anhlovnoi prezentatsii tekhnichnoho obladdnannia: avtoref. dys. ... kand. ped. nauk: 13.00.02 / Popel' Oksana Vasylivna. – Pivdenoukr. nats. ped. un-t im. K. D. Ushyns'koho. – Odesa, 2015. – 21 s.
16. Jakovlev O. F. Semanticheskaja organizacija sverhfrazovogo edinstva: (na materiale anglijskoj nauchnoj literatury): Avtoref. dis. ...kand. filol. nauk: 10.02.04. / Jakovlev Oleg Fedorovich. M., 1981. – 23 s.